

ÖZET: Yurt dışındaki görev süresi sona eren personelin mazeretine binaen whatsapp uygulaması üzerinden gönderdiği "yurt içindeki görevine başlama dilekçesi"nin geçerli kabul edilip edilemeyeceği hususunda. (21.02.2024-E.4780241)

657 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinde;

"İlk defa veya yeniden veyahut yer değiştirme suretiyle;

a) Aynı yerdeki görevlere atananlar atama emirlerinin kendilerine tebliğ gününü,

b) **Başka yerdeki görevlere atananlar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde o yere hareket ederek belli yol süresini, izleyen iş günü içinde işe başlamak zorundadırlar.** Savaş ve olağanüstü hallerde bu süre Bakanlar Kurulu Kararı ile kısaltılabilir.

Yukarıdaki süreler;

1- Kanuni izinlerin kullanılması veya geçici bir görevin yapılması sırasında başka bir göreve atanan memurlar için izin ve geçici görevin bitimi,

2- Hesaplarını, yerlerine gelenlere devir zorunda bulunan sayman ve sayman mutemetleri için devrin sona ermesi,

3- Eski görevlerine devamları kurumlarınca yazılı olarak tebliğ edilenler için yerlerine atanan memurların gelmesi veya yeni görev yerlerine hareketlerinin kurumlarınca tebliği,

tarihinde başlar.

Yer değiştirme suretiyle yapılan atamalarda memurlara atama emirleri tebliğ edilince yollukları, ödeme emri aranmaksızın, saymanlıklarca derhal ödenir. Memurun izinli ve raporlu olması tebligata engel olmamakla beraber (a) ve (b) bentlerindeki süreler izin ve rapor müddetinin bitmesinde başlar.

Bu maddede geçen 'yer' deyiminin kapsamı İşçileri ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte belirtilir."

düzenlemesi bulunmaktadır.

Anılan maddenin son fıkrasında "yer" deyiminin kapsamının İşçileri ile Hazine ve Maliye Bakanlıklarınca belirleneceği belirtilmekte ise de böyle bir belirleme yapılmadığından tatbikatta bu boşluk, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendindeki "memuriyet mahalli" ve (h) bendindeki "başka yer" ifadeleriyle doldurulmaktadır.

Buna göre "Memuriyet mahalli", "Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller" şeklinde tanımlanmakta; "başka taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler" kavramı da memuriyet mahalli dışındaki yerleri ifade etmek için kullanılmaktadır.

Aynı Kanunun 63'üncü maddesinin ikinci fıkrasında ise, "Başka yerdeki bir göreve atananlardan 62'nci maddedeki süre içinde hareket ederek **belli yol süresi sonunda yeni görevlerine başlamayanlara, eski görevlerinden ayrılış ve yeni görevlerine başlayış tarihleri arasında aylık verilmemek şartı ile 10 günlük bir süre daha verilebilir. Belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın bu süre sonunda da yeni görevlerinde işe başlamayanlar memuriyetten çekilmiş sayılırlar.**" hükmü mevcuttur.

Mezkûr hükümde sözü edilen mehil müddetine ek olarak memura verilebilecek **10 günlük sürenin, memurun belgeye dayalı zorlayıcı bir mazeretinin bulunmaması durumunda idarenin takdirıyla verilebilecek bir süre olduğu değerlendirilmektedir.** Zira bu ek sürenin, belgeye dayalı zorlayıcı bir mazeretinin bulunması durumunda verilecek ek süre olduğunun düşünülmesi halinde, bu konuda kurumların takdir yetkisinin olmaması gerekirdi. Hâlbuki söz konusu ek sürenin verilip verilmeyeceği hususunda kurumların takdir yetkisi bulunmaktadır.

Dolayısıyla, memura göreve başlaması için verilebilecek ek süreye ilişkin hükmün somut olayda uygulanmasının mümkün olmadığı; mütalaaya konu personelin çocuğunun

hastalığının tedavisine ülkede devam etme zorunluluğunun ve buna dair doktor raporunun, mezkûr hükümde geçen "belgeye dayalı zorlayıcı sebep" kapsamında değerlendirilmesi gerektiği ve bu kapsamda yurt içinde göreve başlaması gereken tarih ile göreve başlama dilekçesini whatsapp üzerinden gönderdiği tarih arasında geçen sürede aylıksız izinli ya da müstafi sayılmasının uygun olmayacağı mülhaza edilmektedir. Devlet Personel Başkanlığı'nın 08.10.2013 tarihli ve 18097 sayılı görüşünde de bu yönde değerlendirmeler mevcuttur.

Nitekim 657 sayılı Kanun'un "Çekilme" başlıklı 94'üncü maddesinde yer alan, *"Devlet memuru bağlı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir. Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır."* hükmünde de müstafi sayılmak için devamsızlığın kabul edilebilir bir mazerete dayanmaması gerektiği vurgulanmaktadır.

Adı geçen whatsapp üzerinden idareye ilettiği göreve başlama dilekçesine ilişkin olarak ise; sözlük anlamları itibariyle **tebliğ etmek "bildirmek"; tebellüğ etmek ise "bir bildirim almak, uygulamanın duyulması ve uygulama içeriğinin ilgili kişi tarafından okunup anlaşılması" şeklinde tanımlanmaktadır.**

29.10.2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete'de yayımlan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğinin 7'nci maddesinin üçüncü fıkrasında, *"Kamu hizmetlerinde aksamaya yol açılmaması ve bu Yönetmelik ile belirlenen usul ve esaslara uygunluğunun tespit edilebilmesi için, hastalık raporlarının aslının veya bir örneğinin en geç raporun düzenlendiği günü takip eden günün mesai saati bitimine kadar elektronik ortamda veya uygun yollarla bağlı olunan disiplin amirine intikal ettirilmesi; örneği gönderilmiş ise, rapor süresi sonunda raporun aslının teslim edilmesi zorunludur. ..."* hükmü yer almaktadır.

Görüldüğü üzere mevzuatta, geçerli bir mazeretin bulunması durumunda elektronik ortamda bildirimde bulunulmasına imkân veren düzenlemeler mevcuttur. Ayrıca 12.01.2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 199'uncü maddesinde yer alan, *"Uyuşmazlık konusu vakıaları ispata elverişli yazılı veya basılı metin, senet, çizim, plan, kroki, fotoğraf, film, görüntü veya ses kaydı gibi veriler ile elektronik ortamdaki veriler ve bunlara benzer bilgi taşıyıcıları bu Kanuna göre belgedir."* hükmü ile yasa koyucunun, hukuki anlamda belge vasfının kazanılabilmesi için fiziki olma şartını aramadığı anlaşılmaktadır.

Ancak idarece her somut olay bakımından ayrı ayrı değerlendirme yapılması, mazeretin kabul edilebilirliğinin olayın özelliklerine ve hakkaniyete göre takdir edilmesi, keyfiyete sebebiyet verebilecek ya da genel kural haline getirilecek uygulamalardan kaçınılması son derece önemlidir.

Bu çerçevede mütalaa konusu olayda ilgilinin içinde bulunduğu zaruret hali, çocuğunun sağlık sorunları ve tedavisi nedeniyle görev süresi sona eren ülkeden ayrılamayışı, bu durumun ilgili ülkede tedaviyi yürüten doktordan alınan raporla sabit olması hususları birlikte değerlendirildiğinde, whatsapp üzerinden iletilen göreve başlama dilekçesi geçerli kabul edilerek 657 sayılı Kanun'un 108'inci maddesi çerçevesinde verilmiş olan aylıksız izin uygulamasına devam edilmesinin yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

**Diyanet İşleri Başkanlığı
Hukuk Müşavirliği**